

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Methodus S. Ignatii De Loyola Ducens Animam ad
Perfectionem per Exercitia Spiritualia**

Vatier, Antoine

Dilingæ, 1689

Octava Dies Exercitiorum. Occupationes Octavæ Diei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60263](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60263)

OCTAVA DIES
EXERCITIORUM

Occupationes Octavæ Diei,

DISSERTATIO

De suavitate sanctioris Vita

Meditatio I. De Resurrectione Christi.

II. De Paradiso.

III. De Amore DEI hominibus
ritualibus proprio.

Si quatuor debent institui Meditationes
tertiam repetes, vel in duas partes divides.

Ex Libello Exercitiorum leges Annotationes
pro quarta hebdomade, & tres modis
orandi.

Ex Thoma Kempensi. Pro I. Meditatione
Cap. 47. lib. 3.

Pro II. Cap. 48. & 49. lib. 3.

Pro III. Cap. 5. 6. 21. 34. lib. 3.

Consideratio facta de Conversatione
Proximo.

Finis & ordo quartæ hebdomadis.

Finis quartæ hebdomadis, &c.

Decima quarta Veritas

Explicata in Meditatione de Resurrectione Christi.

Si integrè mihi moriar, vivet in me JESVS, & ego in JESV.

Necessitas consequentiæ comprehensæ in hac propositione hypothetica ita se habet: non nisi duo sunt amores, qui vivere in me & dominari possunt, & necesse insuper est, ut alteruter dominatum exercent, vel DEI nimirum, vel mei amor: & idcirco, si ego mihi moriar, fieri non potest, ut Divinus amor in me non vivat, & imperet.

Primum punctum complectitur historiam Resurrectionis Dominicæ, & in hac ideam quandam proponit mentis perfectæ, sibi nec mortuæ. Quemadmodum enim Redemptor noster semel pro peccatis nostris mortuus non vivit jam nisi DEO, ita anima Christiana peccato & humanis voluptatibus verè mortua,

N n 3 non

non jam vivit nisi DEO. Nempe sicut Passio Salvatoris est imago morientis sibi animi, ita resurrectio est idea ejusdem animi sibi jam mortui. Jesus autem vivit in illo, qui vitam ejus similem vitæ Jesu & anima vivens ut Jesus vivit ipsa quoque in Christo Jesu.

Secundum activas illas uniones explicat quibus anima, sanctè sibi met mortua, Conditori suo se quàm arctissimè conjungit, gloriosæ Servatoris sui Resurrectionem imitatur. Et cum Uniones istæ omnes ex charitate, cuius est vinum Spiritum Redemptor abundanter anima effudit, proficiantur, dici meriti testis, Christum esse, qui vivit in illa, quæ quidem non ab alio jam Spiritu movetur, sed animatur, quàm ab illo, qui in Christo habitat.

Tertium explicat passivas uniones, quibus anima ab æterno Conditori suo recipit, continenter gloriôsæ Servatoris nostri Resurrectionem. Et cum hæc cœlestes gratiæ ex flagrantissimo Jesu erga nos amore procedant, verum utique est quòd in Jesu vivat ejusmodi felix anima, quæ quidem usque ad eò cordi est Redemptori nostro, & in ejus quodammodo pectore habitans, tam efficaciter illum permoveat, ad ea que

idem operanda, quæ salutis suæ & perfecti-
oni promovendæ sunt aptissima.

Meditatio.

De Resurrectione Christi.

Oratio præparatoria ordinaria.

I. PRÆLUDIUM. In memoriam revocabo
quo pacto post mortem Salvatoris, Sanctissi-
mum ipsius corpus à cruce solutum ac depo-
situm, & in sepulchro collocatum fuerit, Di-
vinitati semper adhuc unitum: quomodo item
anima similiter Divinitati unita ad Inferos de-
scenderit, Justorum animas illinc ereptura, &
ad sepulchrum dein reversa corpori se conjun-
xerit atque illico in resurrectionis suæ gloria
Beatissimæ Matri suæ apparuerit.

II. PRÆLUDIUM. Ob oculos mihi ponam
gloriosum Redemptorem meum, stantem co-
ram gloriosa Matre sua, comitatum angelis,
quicum illo in Infernum descenderant, Justo-
rum animabus ex limbo & purgatorio libe-
ratis.

III. PRÆLUDIUM. Rogabo gratiam mihi
dari, ut cognoscam, quanta sit felicitas animæ,
quæ integrè sibi mortua soli DEO vivit; & ut
veræ abnegationis beneficio ita me dispo-
nam,

N 4

nam, ut vivat in me J E S U S, & ego
J E S U.

I. PUNCTUM.

Resurrectio Christi.

Consideranda.

Contemplabor singula, quæ in hac parte Gloriosa vitæ Redemptoris mei memora-
anda sunt, & nobilissimas imprimis Humanitatis ejus cum Divinitate conjunctiones. Eius-
dem brevis omnium synopsis, in ipsa huiusmodi
narratione.

Quamprimùm Servator noster in Cruce
expiravit, continuò Gloriosa Eiusdem Animam
exercere cœpit cœlestis sui dominatus man-
us. Hinc est, quòd ad animas, in limbo mundi
redemptionem expectantes descenderet, cum
genti Majestate, in comitatu aliquot angelicorum
myriadum, quos cœlestes Spiritus
nus Pater misit, ut totius reliqui Exercitus
mine triumphantem Imperatorem suum
tarent, & ad Eius se imperia promptos
rent, atque offerrent. Animabus porro illis
quas liberatum descendit, communicato
ne gloria, Divinæ Essentiæ suæ clarissimam
Visionem eo ipso momento indulgit, quo
mùm se videndum illis obrulit. Inde ad Purge-
tate

& ego in mundum digressus, quotquot illic captivas mentes reperit, exemit ex illis ignibus, solaque præsentia suâ beatas reddidit. Demum & ad ipsos etiam damnatos spiritus ingressus, talem se illis exhibuit, qualis in fine mundi reprobis apparebit, ad terrorem & supplicium videndus. His nova præcepta, quibus usque ad finem sæculi illos subesse velit, significat; dæmonum autem potestatem, quam in humanum genus exercebant, pro imperio coercet. Isthinc prosequente Angelorum & duplici Beatorum exercitu post Inferorum & dæmonum triumphum, ad subjugandam potestati suæ etiam mortem properat. Nam ad sepulchrum reversa Victrix anima angelis imperat, ut Sanguinem illuc sparsum colligant, atque in venas illam suas aptè rursus dividant, tum reunita sanctissimæ Carni, indivisibili nexu cum illa se conjungit, eamque quatuor gloriosis dotibus adornat. Atque ita tandem decorem suum in datus Dominus cum eo, quem dixi, comitatu ad marem pergit, ut afflictissimam cœlesti solatio recreet. Sistit se igitur illi, suamque ei Corporis & Animæ pulchritudinem spectandam exhibet, addens tantum imbecilli naturæ roboris, ut ineffabilis splendoris Majestatem ferre possit, ex quo quid gaudij, & solatioꝝ in maternum

N n 5

pectus

pectus fluxerit, quis cogitatione speret
comprehendi? Et ut plenum sit Genitricis
dium, dulcissimos acerbae mortis suae
ipsi exhibet, eamque ab omnibus, quos
ferno carcere eductos & omni gloriae
decoratos secum adducit, salutari vult.

In his omnibus multisque praeterea
quae in hoc Mystero contigerunt, Beata
& Victrix Redemptoris mei anima cum
conjunctissima est, nihil jam agens, ut
tae hujus deliciis, honoribus, suaeque
moriatur, sed gaudens jam felicissimam
arctissimam cum DEO unione, quae
Sanctissimae Mortis Ejus fuit.

Affectus.

1. Cum animabus recens à Redemptoris
glorificatis admirabor Triumphantis Salva-
ris Majestatem. 2. Laudabo & praedicabo
cellentissimas Ejus perfectiones. 3. Ob
Ipsam, ut meretur, diligam. 4. Grates pro
nis ab Ipso receptis agam. 5. Et ob
ipsa aeterni Patris Bonitatem benedicam.
invitabo totam Caelestem curiam, ut
cum glorioso Salvatore meo illum laudem
pro tam inestimabilibus gratis Sacramentis
Ejus Humanitati communicatis.

II. P U N C T U M.

Religiosa anima per sui cum DEO conjunctionem Christum Resurgentem imitatur.

Consideranda.

Considerabo Sanctas illas actiones, quibus anima sibi, suisque desideriis mortua, cum DEO suo se jungit, & Salvatoris sui Resurrectionem imitatur. En tibi aliquas! Zelus salutis animarum. Desiderium benefacienti Proximo propter DEUM, solandi illum in afflictionibus, & omne ab eo malum removendi, impediendi quidquid noxium ipsi imminet. Terrere iniquos. Imperare dæmonibus. Omnes facultates suas in DEI gloriam promovendum impendere. Facere, quæ nobis quidem gloriosa sunt, nullo tamen interea ad honorem vel ad lucrum aliquod nostrum respectu. Sanctorum cultum promovere. Nihil de internis verbis loquor, qui in Christi quidem sanctissima mente ineffabiles fuerunt, in anima perfecta autem certis terminis coërceri se sinunt.

Affectus.

1. Magni, ut par est, faciam has animæ cum DEO conjunctiones, tanquam rem utique preiosissimam. 2. Benedicam & laudabo DEUM

ob

ob tantam hanc liberalitatem suam. 3. Contemplar
 bo, ut capacem me faciam illarum Coelestium
 gratiarum, quas ad ejusmodi unionem pro
 jori gloria sua Deus mihi dignabitur indulgere dan
 4. Has ipsas gratias supplex flagitabo, 3. oculo
 tuam, frequenter me per actus puræ & fer
 charitatis cum DEO meo conjungere, ut
 in me JESUS, & ego in JESU.

III. PUNCTUM.

Religiosa anima Resurrectionem Ch
 sti etiam per Uniones passivas
 imitatur,

Consideranda.

In mentem revocabo favores illos, quos
 aliquando DEUS piis hominum mentes pro
 nit, & Resurgenti Filio suo facit similes, Collo
 que libera illarum cooperatione. Tales sunt grat
 quando inimicos earum, omnemque bo
 tentationum savitiam coercet, cum illum
 illas in rerum supernaturalium noticia, cum
 pe ab illis rebus immunes facit, quibus
 alioquin naturæ necessitas illas mentes
 cit, cum sublimes de DEI Majestate sensus
 idoneos his sensibus affectus iniicit; quare

3. Consolari Divinæ Matris præsidio illas munit ;
in Cœlestiando finem miseriarum hujus vitæ , & felici-
tatem promittens æternæ inde nascituræ , Divinæ itidem re-
ur indulgentiæ thaurum clarè ipsis ponit
abo. 4. In oculis, quando locum iis monstrat, quem in
ra & feruulo aliquando obtenturæ sunt & ipsæ , &
ere, ut in omnes illi, in quorum salutem procurandam
ocumbunt ; quando efficaci intus inspiratione
Dei Divinæ Voluntati se subdere, tum ut ipsæ
Conditori suo ita sincerius se donent, tum ut ei-
dem plures alios lucrentur.

Affectus.

1. Gratulatio. 2. Gratiarum actio. 3. Amor.
4. Desiderium. 5. Petitio. 6. Propositum
deinceps vivendi, ne impediatur, quam
os, ex me per activas & passivas mei secum
entes prævisiones desiderat & exspectat, gloria.
Colloquium fiet cum nostro Redemptore, à
Tales gratiam petam, quâ adiuutus gratum me
ue hostiam infinito illi amori, qui Ipsum impu-
na illum & pretio Sanguinis sui me redimeret, &
itia, cum maxima alia beneficia conferret : & simul ut
quibus aptum reddam, quem Cœlestis Pater bo-
nentes meum, quæ æternus Filius promeritus est,
te sentis præcipem faciat.

Com-

De Resurrectione Christi.

Oratio præparatoria.

I. PRÆLUDIUM. Cùm expirasset in Cruce
Salvator noster, mox benedicta Illius
anima ad inferos descendit, inde Iustorum animas
eripuit, tum corpori denuo conjuncta, illius
gloriæ decore circumdedit, & gloriosum
& ineffabilem Matris suæ stetit.

II. PRÆLUDIUM. Imaginari sibi Christum
comitatum angelis & beatis animabus, in
gineæ Matris, cubiculo stantem.

III. PRÆLUDIUM. Petere gratiam,
agnoscendi felicitatem animæ sibi met
& eandem consequendi.

I. PUNCTUM. Anima Redemptoris in
bum, Purgatorium & Infernum descendit
bonos quidem salvatura; territura autem
quos. Deinde Carni suæ rursus conjuncta,
tuor gloriæ Cælestis dotibus illam ornat,
Matrem ex doloribus recreandam ingressa,
omnibus Eam captivis recens liberatis
jubet.

II. PUNCTUM. Anima sibi met mortuum
vat proximum; impedit, quidquid illi nocere
imminet; dæmonibus, & malis hominibus

ri est; laborat deinde pro DEO, nullam sui
honoris aut commodorum, in quantum sua
rationem habet; facit ut DEUS etiam in san-
ctis suis honoretur.

III. PUNCTUM. Anima Sancta nobiles à
DEO favores experitur, dum inimici Divinâ
gratiâ coërcentur, dum illustratur superna-
litate lumine, dum à corporis necessitatibus ex-
ceditur, dum singularem Divinæ Matris Pro-
tectionem obtinet, & magnam cum Sanctis
fidelibus familiaritatem, dum instruitur, quæ-
ritam sint circa se Divinæ Providentiæ consilia.
Colloquium cum Redemptore meo fiet, ro-
gabo Ipsum, ut gratiam mihi largiatur, quâ
possineam hos favores, quos ille gloriosis me-
ritis suis mihi à Patre comparavit.

Decima quinta Veritas.

applicata in Meditatione de Paradiso.

Conversatio mea in Cælis erit.

Ejusdem rationis est hypothesis hæc cum su-
perius allatâ: & par ideo utrimque est necessi-
tudo consequentiæ, cum eidem fundamento in-
struuntur.

I. PUNCTUM. Statum Beatorum in Cælo
applicat. Anima verò, abjectis ex animo omni-
um

um rerum terrenarum sordidis amoribus
quam capax est, excellenti quodam modo
hanc Cœlitum felicitatem intelligendi, ac
idcirco altissimè de illa sentit, & cum de
dem frequentissimè etiam cogitet, merito dicitur
tur Conversationem suam habere in Cœlo
cum illic tota & mente & affectu sit.

II. PUNCTUM. Activas animæ cum DEI
actiones exhibet, quibus Beatorum in Cœlo
Vitam imitatur, & meretur dici, habere con-
versationem suam in Cœlo, cum Beatos
rum felicitatis Patriæ cives imitatur.

III. PUNCTUM. Passivas Animæ cum DEI
unionem proponit, quibus Divina Bonitas
quam veluti promissam promissæ felicitatis
indulget animæ: ob has uniones merito pro-
de dicitur habere conversationem suam in Cœ-
lis, cum ita DEUM, & favores illos Cœli
amicis DEI proprios jam possideat, quasi
ra illic jam esset, quò pergit.

Meditatio.

De Paradiso.

Oratio præparatoria.

I. PRÆLUDIUM. Ponam me in conspectu
DEI & omnium Sanctorum, qui à facie
ciem Illum contemplantur.

II. P. 1.

II. PRÆLUDIUM. Gratiam flagitabo, quâ
intelligam, quanta sit Sanctorum felicitas, &
nam propè ad illam religiosæ piorum homi-
mentes in hac etiam vita accedant. Gra-
tam item postulabo, quâ ita mihi met moriar,
ut deinceps omnis conversatio mea in Cœlis

I. PUNCTUM.

Beatitudo Sanctorum.

Consideranda.

Cum beatitudo hominis in clara Divinæ es-
sentia visione consistat, illam in Cœlo obtine-
re, intellectum scilicet hunc in finem collu-
trare lumine gloriæ, cujus beneficio DEUM,
in se est, ita videbit, quomodo DEUS intuetur
se ipsum, quamvis cum dispari intuitionis
perfectione. Videbit igitur felix anima Essen-
tiam Unitatem, Personarum Trinitatem, infini-
tam Sapientiam, Potentiam sine limite, im-
mensam Bonitatem. Intelliget amorem, quo
DEUS ipsam, & omnes electos suos ab aeterno
complexus est, & aeternum deinceps comple-
bitur: agnoscat Divinorum Imperiorum
bonitatem, consiliorum sapientiam, & crea-
turarum gradatim Divinas perfectiones parti-
cipantium excellentiam.

O o

Hæc

Hæc porrò Beatitudo cujusque gratiæ com-
 mensa erit, & ita animæ capacitate implebitur,
 ut in corpus etiam redundatura sit, integrè illi
 omnibus animi motibus subiiciens, & nobil-
 lissimis ornans donibus impassibilitatis, clarita-
 tis, subtilitatis, agilitatis.

Præter hanc corporis & animæ gloriæ, spe-
 cularis etiam homini felicitas accedet, et
 cundissima Christi Salvatoris societate, in
 quo loqui & intelligere, vicissimque redde-
 poterit amoris sincerissimi significationes. Gaude-
 debit insuper ex aspectu & amicitia Divinorū
 tris, S. Josephi, omniumque sanctorum angelo-
 rum & hominum, quibus æternum cōmuni-
 erit, & in veneratione perpetua.

Affectus.

1. Laudare infinitam Dei Bonitatem, quod
 dignatus sit creaturæ suæ claram Divinæ Felicitatis
 visionem, ex qua Ipse infinite felix est, & gaudere.
 2. Gratiarum Redemptori nostro agere, quod
 quod tam caro nobis pretio infinitam hanc
 beatitudinem dignatus sit comparare, ad com-
 um illorum perpetuam utilitatem, qui propter
 religiosè vellent vivere. 3. Contemnerent
 omnia hujus vitæ bona. 4. Aspirare ad
 nas opes. 5. Veniam rogare desideria, quæ
 nisi in quærendis & procurandis hisce bonis
 6. Gratiarum

Gratiam petere, studiosius, quæ æterna sunt,
posterum sectandi.

II. P U N C T U M.

Religiosa mens per activas cum DEO
Uniones Beatorum Vitam
imitatur.

Consideranda.

Anima terrestri affectu omni spoliata, Bea-
torum vitam multis in actionibus; imitatur, per
quas in DEUM elevata Ei se conjungit, motui
& inspirationibus Divini Spiritus obsecuta:
Quantum enim potest; de DEO semper cogi-
tat, altissimè de DEO sentit, ex toto corde suo
illum diligit, plenè eidem subdita est, desiderat
cum illo esse, ut amet & serviat perfectius. Fre-
quenter & de Redemptore nostro cogitat, tum
quod Ejus Majestatem, tum quod vitæ myste-
ria secum recolat. Hunc adorat, & amat
perfectissimè, & gratias pro omnibus, quæ pos-
sedit, agit, certa nimirum, nihil in suis rebus bo-
ni se habere, quod hujus beneficæ manui non
debeat. Nunquam igitur Dilecti sui memori-
am, quoad fas est, ex animo dimittit, & idcirco
gaudet in Ecclesiis commorari, ubi Sacrosan-
ctum Sacramentum asservatur, tota est in Re-
dem

O o z dems

demptoris sui obsequiis, tota in eo, ut quibus
 plurimi Eundem agnoscant, & venerentur.
 Sape insuper in recolendis, & honorandis Beatis
 tissimæ DEI Matris perfectionibus versatur.
 multum studiosa, ut à plurimis cognoscatur
 ametur, multum sacris adibus Virgineo Illius
 Nomini consecratis recreatur. Denique illius
 neum omnibus sanctis. Cœli Civibus honoribus
 defert, delectatur eorum laudibus, & quæ
 totum terrarum orbem illis deferuntur, obsequiis.

Affectus.

1. Laudare & magnificare cœlestes has
 mi occupationes præ omni alio negotio, &
 siderare, ut iisdem & mea mens distineatur.
 que à DEO Optimo Maximo summis precibus
 flagitare. 4. Statuere, omnem operam impendere,
 dere, ut ad eas præparemur, & incumbamus
 pro Divinæ gratiæ nobis communicatæ mereturâ.

III. PUNCTUM.

Religiosa mens etiam per sui cum Deo
 Uniones passivas Vitam Beatorum
 imitatur.

Consideranda.

Sunt Divini favores aliqui nobiles quidem

illi, & Beatorum in Cœlo felicitati utcunque si-
miles, quos anima liberè in se non producit, sed
liberali solùm Conditoris sui manu recipit.
Tales sunt: Deus ita se hujusmodi mentibus vi-
dendum exhibet, ut cognitiones tam excellentes
de suprema Majestate humana mens neque na-
turæ viribus, neque fidei adminiculo possit eli-
cere. Facit insuper, amoris actibus tam excelsis
eadem animas in Deum ferri, quales liberè alio-
quin, etiam charitatis habitu adjuvante, nunquã
producerent. Tam præstantem rerum ad naturã
et gratiam pertinentium notitiã illis impertit
quã, præstante neque Fidei beneficiò sibi compa-
rent. Corpus illarum aliquando parum à gloriosis
sanctorum corporibus differre facit, reddens illud
impassibile, clarum, subtile, & agile. Frequen-
ter & consortiò & visione illas recreat tum
Sanctissimæ Humanitatis Christi, tum Divi-
tæ Matris, S. Josephi, Sanctorum angelo-
rum & hominum præsentiam, quibus cum
omnibus incredibili quadam ratione familia-
rem facit felicem animam, & Cœlestium ejus-
modi Personarum singulari favore, & innocen-
tibus blanditiis gaudere. Atque ita quemad-
modum homo in Patria non vivit, nisi quan-
tum Deus eum animat, animam & corpus inex-
plicabili ratione implendo; ita in hac etiam

Unitiva vita non vivit, nisi DEO, cui & corpus
& animam ex integro impendit.

Affectus.

I. Admiratio, quam tanta Bonitas mereatur, tam erga imbecillem creaturam, à quo non rarò graviter offensa est, liberalis. 2. Delectari, quidquid tantæ Bonitati displicet. 3. Nolle servire omnibus obsequiis dignissimæ Majestati. 4. Desiderium adeò felicitatis vitæ, quæ tam accepta est, & ab Eodem tantis favoribus ornatur.

Colloquium fiet cum Christo Salvatore nostro, cujus ob merita, & amorem æternis ter tam sublimes gratias largiri solet mentibus quæ Ipsum diligunt; Hunc ergo Redemptorem nostrum precabor, ut efficacibus nostris auxiliis juvet, ut ad omnia, quæ pro salute, & honore nostro, amantissima DEI Voluntas desiderat, aptos nos, atque capaces faciamus.

Compendium Meditationis

De Paradiso.

Oratio præparatoria.

I. PRÆLUDIUM. In Cælo mihi videbor
se cum omnibus Beatis, facie ad faciem DEUM
intuentibus.

II. Præ

II. PRÆLUDIUM. Gratiam rogabo, cogno-
scendi, quàm similem Beatis vitam agant san-
ctiores animæ, meque ad similem vivendi nor-
mam componendi.

I. PUNCTUM. Essentialis Beatitudo in Cœlis
consistit in clara Divinæ Essentiæ, & ineffabili-
um Ejus Perfectionum intuitione. Sed & cor-
pore novas hinc perfectiones & decora induit.
Auguet felicitatem denique societas & amicitia
felicissima Redemptoris nostri, Virginæ Ma-
tris, & reliquorum Cœlitum.

II. PUNCTUM. Anima ab omni vitiorum
sorde expurgata conjungit sese cum DEO suo,
per affectus quasi nunquam interruptos erga
infinitam Ejus Bonitatem, erga Humanitatem
Sanctissimam Redemptoris, erga Beatissimam
Ejus Matrem, S. Josephum & omnes Sanctos;
nihil illi jucundius est, quàm servitij ipsis aliquid
præstare, vel de Eorundem excellentia co-
gitare.

III. PUNCTUM. Unitur eadem hominis Re-
ligiosi anima cum DEO suo, per sublimes
quasdam illustrationes, per actus amoris in-
comparabilis, quibus Deus ad Majestatem su-
am infinitam, ad Christum Redemptorem, ad
Beatissimam Ejus Matrem, ad totam Cœlestem
Curiam adorandam & diligendam invitat, per
fin.

singularem itidem familiaritatem, quâ ipsam
cum rebus omnibus ad æternam Patriam perti-
nentibus conjungit, & per ipsam etiam compati-
ris, quam aliquando indulgere solet, gloriam

Colloquium fiet: rogando Benignissimum
Salvatorem nostrum, ut efficacibus auxiliis
adjuvet, ut ad ea, quæ amantissimus Deus
ster nobis desiderat, bona constanter nos
namus.

*Ad Meditationem de amore DEI
hominibus Spiritualibus proprio.*

Ita nuncupari potest ultima illa contem-
platio, quam S. Ignacius institui voluit, ad ex-
tandum in nobis spiritualem amorem, hoc est
ad comparandam DEUM perfectè diligendâ
tionem.

Quamvis enim omnis DEI amor
ritualis sit, utpote actus ab anima elicitus,
proprius Voluntatis, quæ, cum spiritualis
potentia, non nisi spirituales producit actus.
iste tamen, de quo modò sermo erit, peculiaris
quodam jure *Spiritualis amor* dicitur; utpote
qui talis sit, ut non inveniatur facile, nisi in
hominibus planè spiritualibus, hoc est, omni-
vitæ suæ rationes secundùm Divini Spiritus
instinctus instituentibus.

Hi ergo soli illi sunt, quibus præcipuè
invenit amor ille, quem docere nos statuit S.
patius hujus meditationis operâ. In qua in-
terius rationem nobis ostendit, quâ DEUM
in nobis & in omni alia re creata agnosca-
mus, cum totidem, qui ad amorem nos obli-
gunt, titulis, quot modos infrâ adnumerabimus,
nobis Bonitatem ille suam amorémque potest
indulgere. Et per consequens docet nos, quo
modo, & ex nobis, & ex omnibus creaturis
nam capiamus, amandi DEUM nostrum, ita
ut nulla earum in oculos nobis incidat, ex qua
non illico in DEUM assurgamus, cognoscendo
Iesum, in Eoque per sincerissimum amorem
secundè quiescendo.

Sanè secundæ & tertiæ hebdomadis Exer-
citiis satis ostenderunt, quis materialis quodam-
modo creaturarum usus & præceptus nobis &
prohibitus, & Divinis insuper monitis consul-
ta sit, & satis utique fortibus illis motivis in-
structi fuimus, quibus disceremus, secundùm
istæ rationis leges in hoc negotio nos gerere.
Supererat tamen, ut & illa adderetur instru-
ctio, qua ad usum quemdam earundem rerum
spiritualem informaremur, quatenus nimi-
um occasionem inde liceret accipere, præstan-
tibus in DEUM amoris actibus evolandi. Id

O o s quod

quod præsens meditatio quàm peritissimè præverbificat, quæ facit, ut creata omnia, eo modo & modo tueamur, & amemus, quo ea Beati in Paradiso Cœlites & videre solent, & amare.

Necessaria, inquam, erat huiusmodi disciplina. Cùm enim homo Viator, à malis habitibus abstinere non possit, & longè adhuc ab eisdem oculis identidem obversentur, in quibus ut, quemadmodum multa tam sunt excelsa, ut amorem planè aliquem mereantur, frequentissimè eos in humana mente huiusmodi creaturæ excitent, qui minis præutiles ei essent, utpote quiescenti in creaturæ amore, & neque cogitationem neque rem sublimiùs elevanti.

Qua propter necesse omnino fuit, ut meditationis huius beneficio infinitas Dei nobilitates, & in nobis, & in omnibus creaturis, disceremus agnoscere, atque ita vel intellectum vel affectum rebus ingere, ut non ad Creatoris inde Bonitatem infinitam Excellentiam adorandam

Quod S. Ignatius in meditationis qualitate præmonet, amorem scilicet potius ex verbis, quàm ex verbis comprobari, hoc diligendum est; quòd verus & ingenius manifestiùs ex operibus cognosci possit,

verbis. Inde concludit, quòd cùm DEUS in
fectu tam evidentia sui erga me amoris signa
derit, ego sanè, ut meum ipsi amorem red-
am, contentus esse non debeam officiosâ solum
verborum pompâ, sed ad rem ipsam venire de-
am, & donare DEO meo, quidquid quo-
modo meum est, quandoquidem ipse infi-
ones plura ex bonis suis mihi concessit, & resti-
tuitur, inquit, tanquam amoris ejus munera, quidquid
meo ipsi ex rebus meis restituo.

Divisio punctorum in hac meditatione talis
est. Primò oportet cognoscere, & amare
DEUM in nobis ipsis. Secundò in naturali es-
sentiâ aliarum Creaturarum. Tertiò in harum
operationibus, & denique in earundem perfe-
ctionibus, si quas habent excellentiores, & magis
communes, quales sunt potentia, scientia, san-
ctitas & similes alia. In hoc porrò quarto
puncto sub nomine Potentiæ non comprehen-
ditur Physica quædam qualitas, quæ naturæ
corporeæ aut speciei naturaliter convenit, ut igni
vel luci propria est illuminandi & calefaciendi
virtus; hæc enim aliæque ejusmodi, si earum in-
ter est aliqua, ad primum punctum pertinet:
potentiæ igitur nomine in hoc quarto puncto
moralis quædam perfectio intelligitur, qualis
est Regum, Principum, Prælatorum & Magi-
stratum

stratum potentia. Et quamvis hæc motu
 Potentia ad primum punctum pertinere possit
 si ut in nobis existens consideretur, tamen
 ex humilitatis consilio potius eam in aliis
 consideramus, rectius in quartum hoc punctum
 reuocatur, in quo proponuntur Divinæ Boni-
 tatis collatæ in creaturas suas dotes, & decora-
 rum quidem est, reduci ad primum punctum
 posse, quidquid quodammodo ad spirituum
 profectum conducit, atque ad eò potentia, san-
 ctitas aliorum, quæ multum ad primum
 punctum hunc servire solent, ad primum punctum
 pertinerent: si tamen illas ipsas perfectio-
 absolute & in se ipsis, prout sunt Divinæ Potentia,
 Sapientia, & Sanctitatis imagines, contem-
 plumur, sanè longè convenientissime ad quatum
 & postremum punctum differuntur.

Aliud adhuc est, quod monere debeo, ad
 primum punctum pertinet: quanta nimirum
 nostra sit erga DEUM Conditorum nostrum
 gratitudo, utpote qui post recepta ab Eius
 terna manu bona, multitudine & præsentia
 infinita, illam tamen voluntatis erga ipsam
 teneritudinem & affectum nequaquam habere
 mus, quem haberemus erga creaturam quam
 habet, utcunque parè erga nos liberalem. Consideremus
 si quis homo deperditum vel oculorum vel

...um usum nobis restitisset, & idem in dies
...ationem nobis suggereret secum tractandi;
...que cogitare facile de illo, neque illum in-
...ari possemus sine tenerrima obligationis no-
...re, quâ ipsi devincti essemus, memoriâ, & si-
...e efficaci desiderio, quidquid à nobis petiturus
...et, officioso studio confestim exequendi.
Age jam, & metiamur, si placet, ad hanc nor-
...am infinitum DEI erga nos amorem, & con-
...damus postmodum, quàm tenerum affe-
...um, quàm robustum amorem, quàm impen-
...e eidem placendi desiderium deceat nos ha-
...ere, qui momentis omnino singulis ab ipso
...cipimus, esse, vivere, sentire, operari, & quid-
...ud bonorum naturalium in nobis est; ipse sa-
...est, qui vitam mihi, & sanitatem conservat.
Ipse, qui ex infinito mei amore, diu noctuque
...uram largitur, quam hauriens pulmones & pe-
...ua refrigerem; Ipse, qui perenni curâ ratio-
...us usum, exteriorum, interiorumque sensu-
...um, voluntatis, appetituum sensitivorum, &
...anis motricis potentiae ministerium mihi
...onservat: & nihilominus, cum corporeis ocu-
...o tantum hunc largitorem meum non vide-
...m, facillimè etiam post tantum beneficiorum
...umerum ejusdem penitus obliviscor. O stu-
...rem animi incredibilem! Ô ingratitude
in-

intollerabilem! ò miserandâ anime solâ
suum ductui semet permittentis exortatam.

Ultima Veritas,

*Explicata in meditatione de amore DEI,
minibus spiritualibus propriò.*

Terra cum omnibus creaturis suis nihil
oberit, quin & ad DEVM quotidie tendat
ciet. Ita cum profectus in virtute par sit
gratiarum, quas DEVS concedet, amplius
perfectè Conditori meo placebo, & gloriosius
bus ad felicissimam cum ipso unionem per
qui solus est summum & unicum bonum

Quæ in decima quarta veritate fuit
thesis, ea & in hac postrema includitur. Est
unum utriusque fundamentum sit, patet
utraque consequentiæ necessitas.

I. PUNCTUM. Docet, quo pacto DEVS
nos Bonitatem ex nobismet ipsis debeamus
gnoscere, & ad illum per nos ipsos ascende
veri amoris operâ: ex quo fit, ut ipsa de
met cogitatio ad profectum in virtute nos
jutura sit.

II. PUNCTUM. Docet animam in DEO
evolare, ex aliis creaturis, & ab illis ad Con
toris amorem erigi, atque ita ex omnibus
virtutis studio proficere.

III. PUNCTUM. Ostendit, qua ratione ex
creaturarum actionibus elevari debeat ad
DEUM animus, & in ejus amore crescere.

IV. PUNCTUM. Declarat, quomodo id, quod
creaturis apparet esse quàm nobilissimum, in
DEUM erigere debeat animum, atque adeò, quæ
ratio ex mira pulchritudine & perfectione
creaturarum fabricandi nobis scalam ad DEI
Conditoris pulchritudinem contemplandam,
mediâque comparandi ad magnos in virtute
profectus faciendos. Nam, ut paucis hoc di-
cam, quemadmodum ex potentia Creatura-
rum, ad contemplandam Creatoris poten-
tiam assurgimus, ita ex pulchritudine & am-
plitate creaturæ ad Creatoris pulchritudinem,
benignitatem, & quamvis aliam Perfectio-
nem, tanquam creatorum decorum immorta-
lem radicem, fontemque perennem animum
erigere possumus, ac debemus. Unde fiet, ut,
quod lethale videbatur venenum, in excellens
virtutis alimentum cedat. Atque hæc tandem
est ratio, perfectè in hac terra vivendi, ut non
impediatis solum, quò minùs, creaturis in di-
versum avocantibus, DEO te perfectè non sub-
mittas, ut potiùs ex illis magnum ad virtutem
et molumentum capturus sis.

Quæ omnia, cum ita se habeant, facilè jam
in-

intelligis, quomodo terra, hoc est, vita, quam peregrinus in hac terra ducis, & ad Cœlestem Patriam tendis, inter varias peccatorum & imperfectionum occasiones, animæ ab omni amore liberæ, sibi que perfectè mortuæ, non planè noceat, sed potius ad DEUM eam pergere magnis & quotidianis passibus faciat. Cùmque nulla jam ex parte, quin identè proficiat, impeditenti aliquid patiat, tantùm illa in perfectione crescat, quantum incrementi subministrati à DEO favores capere futuri sunt, atque ita perget, non cursu sed volatu pernicissimo ad felicissimam DEO summo bono suo Unionem.

Meditatio.

Ad amorem spirituale in nobis excitandum.

Oratio præparatoria ordinaria.

I. PRÆLUDIUM. Collocabo me in conspectu DEI, & totius Cœlestis Curie, tanquam mihi propitia.

II. PRÆLUDIUM. Petam à DEO gratiam, quâ cognoscam, quanta sit Creatoris mei in me, & in omnibus creaturis erga me charitas,

ita penetrem, ut, cum intelligam omni genere beneficiorum intrà, & extra me à Divina bonitate me donatum, amore deinceps serio & memori tantarum gratiarum, infinitæ Bonitatis suæ reddam, quidquid mihi largita est: neque utar amplius aut me, aut ullâ quapiam creaturâ, nisi ad infiniti hujus amoris gloriam, & creata omnia unicè ad tantæ Majestatis honorem referens.

I. P U N C T U M.

In me ipso causas infinitas habeo cognoscendi & amandi Divinam Bonitatem.

Consideranda.

Cognoscere DEUM in me ipso studebo, considerato principio, & fine meo, nec non mediis, quæ ad hunc obtinendum mihi suppetunt. Sub principij nomine DEUM Creatorem, & Conservatorem meum cognosco. Dum finem considero, eundem intelligo ad Cœlestem gloriam invitantem. In mediis agnosco numerum innumerabilem gratiarum, quibus ad eundem idem optimus maximus Creator meum me vult perducere, præter omnium creaturarum

P p

rarum

rarum, quas liberalissimè mihi indulget, ubi
 Redemit sanè me, vocavit, justificavit, posuit
 hoc statu Ecclesiastico, Religioso, aut Christiano
 saltem hominis, in quo tot quotidie subtra-
 hat mihi salutis instrumenta. Gratiam in-
 per, ut spero, suam mihi largitur tam ad
 submissis illustrationibus, & sanctis animi
 tibus, quàm habitualem & sanctificantem,
 res alias, quæ tanquam instrumenta ad utram-
 que, modò velim, obrinendam aptissimè ser-
 unt: ut est Sacramentorum usus, virtutum
 exercitatio, Sanctorum Cœlitum prædicationes,
 homines, qui ad bonum me incitant, libri
 rituales, dies Religiosis actibus sacri, loca
 pietatem animum moventia, & si quid est
 hujusce generis. Denique quidquid possideo
 ipso est, quidquid boni spero, & habere possim,
 habere non possum, nisi à ditissima ejus manu.

Magna sunt hæc dona, si memet intuear, et
 magno ad salutem adjumento sunt; sed longe
 adhuc majora sunt, si amorem, ex quo proveni-
 unt, considerem. Apparet hæc amoris magni-
 tudo imprimis ex ipsa doni magnitudine: quæ
 enim excellens est, quod offert benignissimus
 Conditor, cum naturæ, Vitæ, Beatitudinis
 participem me facit, gratiam & gloriam
 suam largiens? secundò quàm excellens est me-
 dum.

per quod tanti boni me participem facit,
humanam carnem DEUS induit, ut vivat,
inoriatur pro me; & omnem meritum
Humanitatis suæ thesaurum mihi
offerat, quo comparem mihi, ad quam me vocat
similitudinem? Tertiò denique non est qualis-
vis amor, sed amicitia planè sinceris-

Affectus.

1. Ingenuè fateri, quàm arctè obligatus
illi per amorem totum me committere, qui,
quid habeo, & semet insuper ipsum, ex
amore mihi dedit, & dare paratus est. 2. Con-
siderare, quàm ratione totum me illi possim tra-
ctare. 3. Desiderium faciendi, ad propagandam
Gloriam, quidquid virium mearum erit.
Offerre illi, quidquid libertatis habeo, &
quidquid dispositioni atque usui meo subest,
memoriam, intellectum, voluntatem, exter-
nos internosque sensus, appetitum concupisci-
bilem, irascibilem, potentiam motivam, Vi-
um, & esse meum; rogando ipsum, ut me vel
nihilum meum, si ita Divinæ suæ Gloriæ ser-
vire possim, reducat, unde, cum creavit, eduxit.
Eternùm creatis bonis omnibus valedicere,
quantum ad DEI mei amorem & servitium
mihi conductura sunt,

II. PUNCTUM.

Cum in omnibus creaturis DEUM
ejusq; erga me amorem videam, omnia
me commonent, ut Creatorem
diligam.

Consideranda.

Exibo ex me ipso, & considerabo, quid
extra me in universo est, DEUMq; cognoscam
in naturali essentia rerum omniū, sive Corporum
sint, sive Spiritus, viva, vel inanima, &c. Cuius
enim omne creatum esse non sit, nisi tenuis
dam Divinæ essentiæ participatio, necesse est
DEUS sit in rebus omnibus, producens illas,
conservans identidem, suasque pro singulari
exigentia, perfectiones illis impertiens. In
mentis & mixtis inanimatis dat, ut sint; in
tis, ut sint & vivant; bestiis insuper, ut sentiant
homini, ut sit, vivat, sentiat, & ratiocinetur,
lectis in unum, quotquot in cæteras creaturas
disperfit, favoribus.

Affectus.

1. Quidquid extra me in rebus creatis
ro, elevabo ab illo in DEUM mentem
tanquam illum, quem ut Conservatorem
um, quævis mihi creata res exhibet. 2. Laudo

& amabo Infinitam DEI mei Pulchritudinem, & Bonitatem, quoties ea menti occurrerem. 3. Contemplabor, & venerabor amorem illum, quo producit Creaturam suam, & pro naturæ ejusdem indigentia perficit. 4. Considerabo & amabo DEUM, hunc amorem mihi, & fortassis amplius aliquid, quàm creaturæ huic impendentem. 5. Contemplabor & amabo laborantem meî gratiâ, cùm bene huic creaturæ suæ facit, quandoquidem totus quodammodo mundus mihi factus est, & mihi conservatur. 6. Studebo, ne quam ex Creaturis, quæ omnes ex amore mihi donatæ sunt, aliter quàm ex amore, & ad dantis Gloriam impendam.

III. PUNCTUM.

Operatio creaturæ DEI amorem mihi exhibet, & ut pro Creatoris amore laborem, me obligat.

Consideranda.

Contemplabor DEUM in omnibus creaturis suis operantem. Cùm enim omnis creaturarum actio, quædam DEI ad extra operantis participatio sit, necesse est, ut quidquid opera-

etur natura, illius motus prima origo Deus
 movens illam ad hoc ut agat. Qua in re
 tam nobis Bonitatem suam ostendit, quã
 solum voluit, ut essent creaturæ, sed & ut
 ni concursus ministerio innatas sibi perfectio-
 nes in res etiam alias possent effundere.

Affectus.

1. Cum operari quamdam creaturam
 dero, ad Dei primi motoris contemplationem
 erigar. 2. Videns eum, qui sic agit, infinitè
 factum, amabo illum, & in Pulchritudinis
 amabilissimæ abyssum totum me immergatur.
 3. Considerabo infinitam hanc Bonitatem,
 extra se effundentem per actionem hanc, in
 creaturæ suæ dignatur cooperari, ut suis illi
 perfectionibus ornet, & bene illi collaborem
 faciat. 4. Considerabo & amabo eandem hanc
 Bonitatem, idem mihi, quod creaturæ illi,
 fortasse amplius facientem. Considerabo
 amabo illam, ut quæ propter me cum
 creatura sua dignetur laborare, quandoque
 dem certo quodam modo, quidquid agit Deus
 agit propter me, & etiamnum laborat in
 bus propter me, ut multiplici nimirum modo
 ex essentia, operatione, & perfectione crea-
 turarum in amore Creatoris mei possim partici-
 cere. 5. Has ergo Creaturarum actiones, quæ

in infinito mei amore proveniunt, nunquam
ego cum amoris detrimento in usum meum
convertam, sed faciam, ut quidquid agunt
creaturæ, id Creatrici & motrici infinitæ Bo-
nitati serviat.

IV. P U N C T U M.

Excellentissimæ creaturarum Præroga-
tivæ animum ad D E I amorem
erigunt.

Consideranda.

Contemplabor DEUM in omnibus illis no-
bilioribus humanæ naturæ perfectionibus, quæ
tamen non nisi certis quibusdam Personis con-
veniunt: quales sunt: Potentia, Dignitas, aut
auctoritas, Sapientia, Prudentia, Sanctitas, Ju-
stitia, & quævis alia humana perfectio in se
finita & limitata. Cùm enim omnes hæ Præro-
gativæ sint tenues quædam guttulæ ex immenso
illo Divinarum Perfectionum mari, & Divinæ
Sapientiæ, Potentiæ, atque sanctitatis imagines,
necesse profectò est, ut infinito Conditori no-
stro omnis debeatur Reverentia, tanquam illi,
sub cujus plenissimo dominatu omnis iste the-
saurus versatur. Ipse enim est, à quo omnis po-
tentia,

restas, ipse, à quo omnis Bonitas & Sapientia
 creaturas eo fine derivatur, ut ornentur Divina
 his dotibus, & perfectiores identidem redon-
 tur. Ita quidquid DEUS in hoc negotio facit
 ex amore fit, & ideo velut objectum in sui
 gine, causa in effectu, sol in mundi illustri-
 amœnitate cognoscitur; ita in his creatur-
 rum ornamentis una & Divinæ mentis infini-
 ta amœnitas, & amoris, qui hæc creaturis com-
 municat, magnitudo apparet.

Affectus.

1. Cùm videro in Creatura ex his Perfectionibus aliquam, ad DEUM elevabor, & inven-
 quam primam illius originem. 2. Demergam
 me in immensam Divinarum Perfectionum
 abyssum, & illas, quoad poterò, ammirabo.
 3. Contemplabor, & amabo Infinitum Divinæ
 Bonitatis amorem, qui prima origo est commu-
 nicatorum tot humano generi Divinarum Per-
 decorum. 4. Quid faciat mihi, aut velit facere
 simile, prout creaturæ, quam potentem, sapientem,
 tem, &c. admiror, considerabo; & amabo magni-
 ficam Bonitatem. 5. Considerabo & amabo
 illam, utpote quæ ex amore meæ & huic crea-
 turæ se indulget, & plures alias ex eodem amore
 Divinarum Perfectionum suarum vult participari
 pes facere. 6. Firmiter decernam non uti veli-
 DEUM
 Oratio
 I. P
 hisque
 mibi v
 po

telate, vel sapientiâ aut sanctitate cuiuspiam
naturæ, quàm ad amoris augmentum, quem
debeo, qui ex amore tanta homini ornamen-

Hinc disco, quòd desiderare non debeam sive
gratiæ, aut gloriæ bonum ullum,
prout ad amplificandam DEI Conditoris
gloriam conducens est: Hic unus esse fi-
debet, in quem omnem meum, & naturalium
perfectionum mearum usum, omnem autorita-
tem, scientiam, & omnem, quam DEUS meus
conferre mihi dignabitur, sanctitatem oportebit
convertere.

Colloquium fiet ad Sanctissimam Trinita-
tem; Cui gratias imprimis agam pro tantis
muneribus, & beneficiis, quæ vel immediatè per
ipsam, vel mediatè per alias creaturas mihi
contulit. Gratiam deinde flagitabo, quâ discam
unicum hunc usum illas convertere, ut ad
mandum ex toto corde meo Benignissimum
DEUM, & Creatorem meum mihi serviant.

Compendium Meditationis

De Amore Spirituali.

Oratio præparatoria.

I. P R Æ L U D I U M. Coram DEO, San-
ctisque omnibus tanquam mihi propitiis stare
mihi videbor.

P p 5

II. P R Æ -

II. PRÆLUDIUM. Gratiā flagitabo appē-
scendi Divinā erga me liberalitatem, eamque
seriō diligendi.

I. PUNCTUM. DEUM cognoscā in con-
sideratione Principij & finis mei, item meo-
rum, quæ liberalissimus illius amor mihi
cum obtinendum subministrat.

II. PUNCTUM. Contemplabor DEUM,
omnibus creaturis, quæ non sunt aliud, quod
levis quædam Divini esse participatio, ex
to amore nata.

III. PUNCTUM. Ex creaturarum operatio-
bus Eundem cognoscā; hæ enim sunt ad
Divinæ participatio ex infinito amore procedens.

IV. Considerabo DEUM in omnibus per-
fectionibus, solū communibus humanis
neri. Sunt enim illæ, imperfectæ quædam im-
nes incomprehensibilis Bonitatis, à qua pro-
nant infinito Conditoris nostri erga nos amor.

Colloquium fiet cum Sanctissima Trinitate
agendo ei gratias pro omnibus bonis mihi
pensis, & pro amore, ex quo illa omnia pro-
unt; rogabo itidē, ut deinceps omnis me creatura
ra ad amandū ipsum ex toto corde meo incipiat.

XXI. ANNOTATIO.

Reflexio supra meditationem de amore spirituum.

Ultra perfectionem illam, quam S. Ignatius, &c.

DISSERTATIO

Pro Octava Die.

Quàm amœnum sit, perfectæ Virtuti
studere.

Aude fateri, quod sentis, Bone Lector:
Perennis illa & universalis tuimet abne-
gio, quam in hesternâ Dissertatione confi-
derasti, nunquid horroris aliquid & fastidiosæ
sententiæ tibi in animo reliquit? Certè vereor,
ne acciderit, quod suspicor. Sed age! En tibi
refrens malo huic dispellendo remedium!
Quodsi crux amara est at tantò est dulcior ille,
quem gignit, fructus; si mors horrenda est, at
quam secum affert omni amœnitatum genere
decoram. Attentè tecum hodie rem istam ex-
pende, neque dubita, quin generosos inde spiri-
tu hausturus sis. Qui non jam modò sint usui,
sed quæ fortiter acturus es, decernis, sed tunc
nam, quando, quæ decrevisti, fortiter opus erit
atque, & certamen cum vehementissimis natu-
re in vitium inclinationibus congradi: Feli-
cem enim verò te, si tunc meminisse & intelli-
gere poteris, quàm amœna sit & plena solatio,
perfecta, & virtutis seriò studiosa Vita! Procul
subio ita temet ad pugnam animabis: Eia mi-
sericordiam! quidquid sentis amaritudinum, id so-
lum

lum & omne in principio residet; si hic trahatur
phas, nihil nisi deliciae, & inexplicabilis animi
quies superest. Ita latus Calicem tuum cum
Redemptore tuo hibes, qui, cum in abyſſo quodam
dam dolorum, sub Paſſionis acerbisſimae
verſaretur, gaudium ſibi illud propoſuit, quod
experturus eſſet ob honorem aeterno Patri
& amoris ſupremum teſtimonium exhiberet
ob infinitam miſerorum multitudinem, quae
ex aeterno ſupplicio exemiſſet, in Coeleſtium
riae poſſeſſionem transferendos: atque hac
ſideratione ſe animans Crucem ſubiit, &
dolores, nihili omnes, quas pati debuit, igitur
nias faciens.

Adverte mentem igitur, & ſi, ut par eſt, te
expendes, reperies non eſſe, qualem tibi fingis
mortem, crucem, & abnegationem hanc
quam DEUS tuus te incitat. Verum equidem
quod ſemper mors, crux & abnegatio ſit
tui Victoria; ſed non amara ſemper, non
per ſaſtidiola eſt. Si quid habet amaritudinis
id ſolum initia inſicit, & quamvis nunquam
cruce eſſe deſinat, deſinit tamen gravis, & amara
eſſe, imò dulcis fit & amœna. Et idem
cum illa accidit, quod cum glorioſis Salvatoris
tui Vulneribus factum eſt. Illa certè quae
vis etiam hodie adhuc ſunt vulnera, & ſcabra

cratissimæ carnis Ejus, dolorifica tamen
nisi per paucillum temporis fuere, mo-
pro dolore pulchritudinem, & delicias
continent. Ita prorsus cum vitâ illâ res se-
bet, quam contra naturæ indomitos ap-
petus cogitas deinceps exercere. Experieris
in initio, nescio quid inamabile, & planè
dolorificum. Sed modicum est, quod tenebit
dolor, & omnis illico tristitia convertetur in
studium & placidissimam animi quietem. Ma-
regitur animo, Bone Lector, sanctè tibi pol-
licor, vitam, quam ambis, sanctam & perfe-
ctam, non habere amaritudinis aliquid, nisi
in initium. Et cum videam hanc tibi persua-
sionem perquam fore salutarem, conabor ita,
quod asserui, tibi demonstrare, ut neque dubita-
re neque contradicere quidquam possis. Plura
in hoc argumenta colligam, expende, si lubet,
regula seriò & attentè.

Primum Argumentum ex auctoritate duco,
sanctarum scilicet Beatarum mentium, quæ idem
tibi quod ego, pollicentur. Et quid efficacius
tibi possim adducere, quàm illorum testimo-
nia, qui à DEO supernaturalibus auxiliis illu-
strati, illud in se experti sunt, quod tibi unà
cum mecum promittunt. Sanè sic est. Quotcun-
que Coelum habet, famosæ sanctitatis homines,
omnes

omnes in id conveniunt, ut testentur, brevissimam esse sanctioris vitæ molestiam, & locum tantum ejus initia tristiora esse: simul verò DEO tuo integrè te commiseris, vitam omnem deinceps fore jucundissimam. Lege, si plures quos Illustriores in Ecclesia Sanctos nôsti, & omnium vita hoc deprehendes, quod afferunt. Ego ex omnibus non nisi unieam tibi Sanctam Teresiam adducam, quæ luculenter docet, nihil minus, qui sincerè DEO servire velit, nihil difficultatis experiri, nisi quamdiu secum delibet, rat, a turúsne sit, an non, ad quod à S. Spiritu incitatur, mox verò ut se DEO committat, nihil porrò in omni virtutum studio futurum quod affligat. Intelliges, nisi fallor, quam causam tanti homines rem istam doceant. fundamentum Doctrinæ! Et hoc alterum argumentum assertionis meæ.

II. Difficultas illa, quam sub initia sanctioris vitæ experimur, ex eo solùm provenit, quòd deliberemus cum animo nostro, & veluti disputemus, num amplecti velimus crucem, & quod Spiritus Sanctus consulit, an non. Hic enim conflictus ille est, qui inter naturam & Divinum Spiritum in mente nostra coarctatur, quando animus duarum rerum incompollibilia simultaneam possessionem desiderat, & non potest.

et ipsi per consequens gravis fit; cum ad duam inter se pugnantium rerum amorem proferri sit, neque tamen utramque ut vellet, habere possit. Certè si avulsus esset à naturæ illis deliciis, in quas tam ignobili proferri propendet, facilè illum Divinus spiritus, quin & cum gaudio ad supernatum amorem elevaret: sed quoniam illi adhuc rebus affixus est, quæ naturam formant, necesse sanè est, ut doleat, quando natura separare illum à creaturarum consortio conatur.

Ut ergo huiusmodi intestinis temet tuum vitibus explices, alio non est opus, quam generosum & serium animo decretum formare, relinquendi omnia propter DEUM; non vivendi nisi DEO, & totum te, tuaque omnia uni DEO integerrimè consecrandi. Tanquam exploratum porrò habere, nihil te hac tuimet plenissimâ abnegatione facere posse fructuosius, & plus tibi illa proventurum commodi, quàm ex omnibus, quantumvis innocentibus deliciis, quibus natura blandiri solet, Certè si homo, cui manifestè intelligit fructus ex labore suo consistere dulcedinem, non sentit propemodum laboris acerbicatem, utpote in gaudij inde

de orituri dulcedine absorptam; etiam animam
 quæ liberè DEO suo se consecravit, & pro
 fundè in mentem demisit veritatem hanc
 omnia vitæ hujus mala pro DEO colerata
 niti esse precij, & per consequens omnibus
 expetenda; non tantùm facilè, sed cum
 dio, quidquid adversum imminet, exceptum tibi
 est, longè, quàm credi à non experto
 jucundiùs.

Nempe laborum fructus tam certus in
 alio negotiorum genere nusquam apparet. N
 diurni operarij, opifices, mercatores, aut
 quicunque tandem temporale aliquod lucr
 sectantur, tam certi de laborum suorum p
 mio, quantumvis tenui, non suat, quàm
 est de bono infinito sibi promisso amara
 sui anima, quæ se, ut Conditori suo
 us serviat, quotidianà morte, & abnegat
 tanquam amoris victimam conficit. U
 etiam accidit, ut sæcularium hominum
 temporalium bonorum studiosa, æquari
 ratione possit cum illa Bonarum mentium
 te, quam obtinent, dum pro DEO suo
 mnunt omnia, neque aliud, quàm quod
 num est, sectantur.

An verò desiderare aliquid possis amplius
 quàm ut & in hac vita vivas jucundissimè, &

ad am imperturbabili quiete, & in altera de-
, & pro æternùm beatus sis? Certè nondum videris
tem hanc intelligere, in quo veram te voluptatem, &
olerata minimè fallaces delicias oporteat quærere:
nibus amznum adhuc tibi est, in quo sincerissi-
dum lateat jucunditas. Sed satis in præsentia-
, exceptam tibi esto, quòd certus sis, eos, qui Deo
erto pœnitentiò & fideliter serviunt, sibi quæ quotidie
sunt, nunquam non lætos, nunquam
rus in cœlis beatos fore.

Hujus enim vitæ felicitas, si ita solùm con-
parat. Nihil est, ut separata, & seorsim à futura vitæ
es, autem separata est, ut separata, & seorsim à futura vitæ
od lucet, quodius consideretur, in illis solùm gaudiis substi-
orum, quæ hic in exilio possunt obtingere. Ita in
quàm manifestè apparet, tantò eas beatiores es-
amans, quanto plus voluptatis experiuntur. At in
suo fine, amine vera, etiam hujus vitæ, felicitas sanè
bnegatio non est, nisi probitatis assiduo studio certissi-
cit. Utam sibi æternæ vitæ felicitatem fecerit, &
inum tandem salutis suæ securitate quietè & ju-
quari nunc, tandem vivat. Hoc est, quod virtutis studiosæ
ariam quæ, sibi promittitur.

Depone igitur imperitam opinionem illam,
suo com- tibi persuasum hætenus fuit, jucundè illum
quod non posse vivere, qui omnibus naturæ perversæ
s amplius, ceteris contrarius, omnibus ejusdem deliciis
sime, & perpetuò interdictum sibi velit. Id enim ve-
rum

rum duntaxat est, si in illis continuo deficiat
 ignavus haerere velles, quæ etiamnum te ex-
 cent, & ad implendos naturæ appetitus
 num te faciunt. Sed Divinæ gratiæ ad
 præsidio, & exercitij etiam alicujus benefici-
 certus esto, eò te denique perventurum,
 quod jam immodico amore deperis, excolu-
 bi futurum sit, neque majus experturus futu-
 dium, quàm ex ejus rei, quæ unice tibi
 in amoribus est, absentia. Et ex adverso,
 quid tibi adversum est, amplecteris postea,
 ægrè jacturam ejus feres, quod jam nunc ex-
 ri horres. Verum est igitur, ut vides, quòd
 ces jucundæ possint fieri, & quòd in ipsa
 gaudia lateant.

III. Mirarer equidem, si dubitare adhuc
 ses de asserti mei, quod supra posui, certum
 quin imò certus propemodum sum, ita illi
 tibi persuasam jam esse, ut eam ipse propo-
 turus validâ & congruenti admodum ratio-
 unâ mecum firmare velis. Ea verò, & me-
 tertia, est hujus modi. Res omnes, quæ
 quidem capaces sunt, gaudere tam liberè
 nunquam solent, nisi tunc, cum in loco &
 tro suo sunt, quod observata subordinatio-
 habitudine rerum, ad quas referuntur, illis
 venit. Id quod manifestè in quavis corporis

tri parte cognoscitur; cum nulla sit, cui
ve non accidat, esse loco suo naturali submo-
ta, carere congruo sibi temperamento, neque
dere illam ad alias, & corporis universi par-
tes, quæ debetur, relationem. Sanè quid volu-
ntatis oritur, aut quid doloris potius non senti-
tur ex osse fracto aut luxato, ex convulso ner-
vo, ex dente malè radicato?

Quòd si ita cum corporis nostri partibus res
ponderet, quid de animi, nobilissimæ partis, inordi-
nata habitudine senties? Quàm ratione putas, in-
ternum tibi fore, ut aliunde delectationem tibi
tam compates, quam unicè ex eo sentire de-
des, quòd integrè DEO tuo subiectus sis. Indu-
catum est, nisi miserabilis ille torpor, quo cor-
poris carnis massa nos aggravat, mentem occu-
pat, nihil fore nobis acerbius, quàm DEO
non conjunctos, subditosque satè esse. Sanè qui-
busque bonæ mentis est, & sapienter de DEO
quæque Divinis judicat, fieri nequit, ut non li-
bè, & libèrisimè gaudeat, cum se videt, quæ officij sui
in Divino obsequio exequi: cum ergo
talis ex amoris Divini motivo omnibus ut-
que vehementibus animi sui desideriis, quæ
suggerit, obstiturus est, qui fiet, ut in hac
sua sui Victoria voluptatem, eamque sinceris-
simam non inveniat? Nempe cruce & afflictio-

Q 9 2

iones

tiones carnis nostræ non ita semper amantur sunt, ut esse solent, cum sub prima Divina servitutis initia sibi ipsi gravis fit anima, & contra Divinas Inspirationes quodammodo loquitur solet. Ecquid verò censes de his argumentis quibus asserti mei veritatem fulcio? Certe intelligo, quid ulteriùs desiderare tibi lubet. Sed age, ut ultra id, quod sufficit, auctari non co superaddam aliquid, duas adhuc rationes connecto, non minùs tibus jam allatis efficacioribus.

IV. Quarta ergo Propositionis meæ propositio ab Exemplis magnarum quarundam martirum ducitur, quæ mirabili sanctitatis famam Ecclesiam quondam illustrârunt. Quam jucundam quàm amoena fuit felicissima illorum vita. Intelligis, nihil dubito, & fateberis, multis partibus afflictiones illorum à Cælestibus beneficiis, quibus identidem affluerunt, fuisse superata; quantumvis quotidiana illis adversitas imminerent, quibus Benignissimus Deus servos suos in hac vita solet exercere. Neque utcunque acerbæ essent, & severæ perfectiones, utcunque formidabilis omnium humilitatum solatiorum absentia, DEO tamen præsentibus ita voluptate innocentissimâ intimè perfruebantur, ut mens semper quietissima amantissimo pacis gaudio, & purissimis deliciis distul-

poterit adhuc sanus esse quispiam, qui tam
sanctarum mentium integram Virtutem æmu-
ri nolit, aut cunctetur, quòd perennem illam,
quam exercuerunt, suimet abnegationem, tan-
quam intolerabile quoddam supplicium hor-
ret? Ego sanè, quod DEO gloriosum, tibi
però mihi que salutare sit, animitus hoc precor,
ut similes, quàm licet, studeamus fieri magno illi
Francisco Assisinati, magno & alteri Francisco
de Paula, magno tandem & illi Francisco Xa-
verio, Japonum & Indorum Apostolo. Ah!
quid gaudiorum excelsi hi animi, ex perpetua
cum DEO suo conjunctione non hauserunt?
Audisti utique, quàm frequentes inundantium
lacrimarum testes postremus iste voces emisit,
in terra planè barbara, & quam natura
omni prorsus solatio videtur destituisse: *Satis*
est Domine! clamabat, in hac sua solitudine,
& diductâ nonnihil tunicâ liberiolem auram
admisit in pectus ardens violentis Divini hu-
mili incendij flammis, identidem ingeminando:
Satis est, Domine, satis est!

Depone, obsecro, errorem, neque judica de-
inceps miserabilem posse vitam esse, quam in
optimi Principis obsequia impendis. Falleris,
si putas, quòd eos, qui se plenissimè ipsi con-
secrant, non nisi lachrymis & doloribus pascat;

novit enim Sapientissimus Pater tristitiam in gaudia, & dolores in delicias innumerabilissimas convertere. Periclitare, si lubet, & lubeat, te obtestor: nisi gaudiis totos innotisquamprimum feceris, quod tua te conscientia commonet, non ægrè feram, si dixeris non eo te modo tractari, quo plerumque in vinea Bonitas fideles servos habere solet.

V. Quintum tandem & ultimum argumentum esto: hujusmodi ipsum virtutis integritudinem, cui Bonæ mentes se consecrant, se complectitur, quæ, cum plena sint purissimæ voluptatis, & raræ animi quietis, hoc efficiunt, ut cruces, & quantæcunque minent, adversitates, suaves sint & jucundissimæ. Vin' fontes gaudij, quo Religiosæ mentes nunquam non diffluunt? En tibi sex omnino, quos adnumero.

I. Et imprimis quidem, nunquid res est sincerissimæ Voluptatis plena, vitam apud omni passionum tumultu liberam, non subjectam fastidiis, inquietis animi motibus, curis mordacibus, superstitionis admodum exaggerationibus, tristitiis lethali importunis anxietatibus, intestinis secum præliis, terroribus, & ignavæ socordia, quæ omnibus malis obnoxium se facit, qui minime

Quò virtutem colit? bona certè mens, & in af-
fibus suis edomandis assidua, his omnibus
mentis se exivnit. Et quid, obsecro, Volupta-
non habet illa felicissima vita, si cum illis
comparas, qui passionum suarum manci-
miserimam iisdem servitute[m] serviunt?
Præterea Juge illud convivium, & secu-
illima conscientia quies, orta ex Divini Spiri-
testimonio, quod in fundo Cordis dici sibi
peritur, qui bonus est, quò Dei amicus sit,
que placeat, quid solatij putas non afferre? Si
mundi approbationes, quibus nobis
negotij cujuspiam felicem eventum gratula-
adeò delicatæ sunt, & in sui amorem nos
quint; qua voluptate cor tuum diffluet, cui
veritas ipsa intus loquitur, & testatur, tot ac
anta cum Divina Sapiencia approbatione à
gesta fuisse, placere te DEO tuo, etiam cum
dormis, ita ut infinita illa Majestas nunquam
paterno cum risu & voluntate tenerrimâ te
veatur, hoc quasi unicum identidem con-
templans, quid favorum porrò indulgere tibi
vult. Non est sanè, utcumque exquisitum sit,
regalis convivij pretium, quod hanc animi pacè
equare possit. O quid suavitatis infundit ani-
mo hæc una, sed seria cogitatio! Bene, ut spero,
salutis meæ negotium cum DEO meo se habet,

Q 9 4 &

& ut meliùs se adhuc habeat, quotidie deinceps
 adlaborabo; cùm aliud in hac vita neque
 rare, neque velle mihi lubeat, quàm sine
 in dies ei, quem super omnia diligo, servare.

3. Jam quantum illud arbitraris solatium
 esse, quod amans Conditoris sui animus, ex
 ei successu illarum rerum capit, quæ ad
 gandam supremi Numinis gloriam pertinere
 & ex eo, quòd in omnibus, quæ fiunt, *sanctissimi*
 simam ejus voluntatem impleri intelligi
 quando tristatur, quòd, quæ DEO *placere*
 sunt, non fiant, proterva hominum iniquitas
 ponente obices, hæc ipsa afflictio solatium
 um habet, & gaudio mentem tenerissimo
 fundit, quod ex eo nimirum profuit, quòd
 cretoria supremi Numinis voluntas
 nunquam non possit, & infinita ejus *bonitas*
 ac Sapiencia ex malis, utcunque enormibus
 bonum educere valeat longè quàm optatum
 mum, quantumvis excutienti hominis animo
 adhuc ignotum. Quàm suave hoc & *Dei*
 plenum est solatij, sua & aliorum negotia
 moderari, ut Sapiientissima *sanctissimi*
 Conditoris sui Providentiæ creata voluntas
 omnibus acquiescat; neque aliud aut possit
 velit, optare, nisi quod cum summa voluntate
 conforme est.

4. Quid verò de perenni illa Unione dices, qua se amantis animus nunquam à dilecto suo avelli patitur? quid verborum sufficiat, quibus explicem favores illos, quos tenerrimi hirs complexus infundunt animo? Intelligis, quid precamur, si amas, quia dum experiris dilecti præsentiam, utcunque nôsti, quam suave sit in Divino ejus sinu quiescere; sed postquam evanuit, facit solus Cœlestis ille, quo te Conditor tuus dignari voluit, afflatus, in potestate tua non est, reprocare indulgam felicitatem, sed neque illam invidiarum existimationem habere tunc potes, quam habebas, cum præsentem animum tibi reppererunt. Quid multis? ne quidem loqui dignè potest nobis de Cœlestibus his thesauris. Certè Regius Psalmista, ex eorum consideratione in extasi quasi raptus hoc unice potuit, ut admiratione nimia suspensus exclamaret: *Quam magna multitudo dulcedinis tuæ, Domine! quam abscondisti, & cujus in abscondito copiam quandoque facis, timentibus te*, absorbens eos in abscondito, hoc est, in abyssu inaccessibilis Divini Vultus tui! sensit profectò Divinus hic Vates, quod ita celebrat, sed nihil ex eo, quod sensit, habuit reliquum, nisi tenuem quamdam & confusam admodum recordationem, quæ tamen ipsa tam fuit amabilis, ut ex-

tra se, vel memorem duntaxat, raperet. Sed
relinquamus eas extases, & ad ea, quae magis
sunt communia, revertamur.

5. Quis fiet, ut cum minimè segnis in
tuo studio sis, gaudere non debeas, quotidianum
quin & momentaneos tuos in solida religione
DEI que servitio progressus videns? Qui fiet,
in solito peccatis solatio plenum identidem
sit, quod intelligit, res omnes, quotquot aliis
creatas, totidem sibi scalas, & gradus esse, quae
in DEUM suum se elevet? Qui fiet denique,
perenni gaudio non exultet, qui eam vitam
bonam sequi se intelligit, in qua nihil sit, quod
à DEI familiaritate jucundissima ipsum
ret, nihil quod impedimento sit, ne in DEUM
suum continuis volatibus erigatur, nihil
quo grande ad majores quotidie profectus
lumentum non sumat?

6. His omnibus, quos jam nunc recentibus
gaudiorum fontibus, postremū laetitiae & letitiae
rissimum argumentum adde, spem illam, quae
Beata Justorum mentes gaudent, poenae in
am aeternae felicitatis. Cujus promissum
intus in animo certum secum circumferat,
omni, ne in contrariam aeternae salutis spe
curam incidant, metu exemptae vivunt.
hæc est illa, quam Spiritus Sanctus Justorum

entibus ineffabili modo facit, pollicitatio, et præviâ quâdam æternorum Bonorum cœcitate mentem recreat, & securam de eodem felicissima fruitione reddit, illorumque excellenti notitiâ imbuat.

Hæc nempe gaudij materies illa est, quam redemptor noster Apostolis unicam esse voluntæ causam; *Gaudete enim*, inquit, *quia nomina vestra scripta sunt in libro Vitæ*: hæc profectò gaudiorum omnium synopsis, & voluptatum est maxima, securum se videre obtinenda ejusmodi felicitate, quam nullus intellectus cogitando assequi, nulla æternitas terminare poterit. Et vereri etiamnum poterit, ne animus, in suimet pro DEO Victoriis affectus, atque idcirco quotidie de felicitatis hujus inexplicabilis possessione securior, dolorem, & fastidium, nescio, quale capturus sit, leve aliquid & quotidianum pro DEO aut pati debeat, aut relinquere?

Ut minimum hoc non inficiaberis, non ita perennem esse afflictionum, si quas patiuntur Justitiam, Tyrannidem, ut non inducias admitcat, & aliquam animo quietem concedat, succedentibus quandoque in dolorum vicem solatiis. Sed ego hoc insuper affirmare non horreo; esto, conuulsa mentē ærumnæ ac dolores flagellent, solam

solam æternæ felicitatis, quam ejusmodi simplicitas pariunt, memoriam tam tuavem tamque efficacem, ut sopire quodammodo non possunt, & ad omne dolorum genus, sine intermissione propemodum tolerandum, planè insuperabilem facere se solâ possit.

Quin erigis ergo mentem, Bone Lector, generosiùs de Cruce deinceps judicas. unum necesse est, ut, quam Deus amplèctendam tibi offeret, illam lubens acceptè pectori sic apprimas, ut aculeos, si quibus abest, ipso amplexu obtundas, & illam, si quibus latet, dulcedinem exprimas, suffectura ad ad condiendas, quotquot in Virtutis arduo itinere adhuc exhorruisti, difficultates.

CONSIDERATIO

Pro Octava Die.

De Conversatione,

Apudem puta Lydium, & ineffabile Vir-
tutis solidæ argumentum tibi nominari, si
ad conversationem perfectam. Non decipe-
ris, si ad hanc quasi normam, Virtutis tuæ præ-
stantiam mensus fueris. Nam quemadmodum
in ipsa statim Conversatione proditur, si vir-
tutis parùm adhuc solida est, ita si seriò probita-
tem colis, fieri nequaquam potest, ut vituperio
noxia committas, dum cum aliis versaris. Po-
tuit equidem artifex simulatio decipere huma-
nos sensus vanâ Virtutis imagine, sed parùm
durabit larva, naturâ mox ad mores suos redu-
cet. Et proinde nisi virtus in naturam quodam-
modo transfierit, & suave sit illius exercitium,
hoc est, nisi planè sit mascula, frequenter, si quid
negotij tibi est cum aliis, impinges.

1. Hoc igitur Principij instar tibi esto, ut
cum Virtutis laude inter homines verferis, id ita
oportere fieri, ut neque tibi, neque illis, quibus
familiaris es, neque illis demum, de quibus ser-
mo quandoque incidit, noceas. Et hoc ne ma-
la sit Conversatio tua, necessarium est. Bona
autem, si ita illam instituas, ut tibi in primis sit pro-
ficua;

ficua; optimam verò esse facies, si, ut quam
rimis utilis sit, curabis. Tibi porò erit
cua, si, quod Virtutis Christianæ studium
exigit, religiosè conaberis observare, quâ
industriâ tuâ facies, ut, si quidem capax est
cum quo agis, & ipsi sit utilis.

3. Jam verò exacta ad omnem Virtutem
gem non potest esse Conversatio tua, nisi
quidquid ad illam pertinet, modereris.
ergo ad modestam & placidam serenitatem
compones. Incessus, gestusque omnis
mittat in compositum. Linguam, quam
ris, attentissimè studebis regere, ne quid
bis, in sono, ipsoque adeò vocis accentu
Oculos non nisi ad meditata prudentiâ
apertos esse sines. Et ut verbo absolvam
quidquid rerum tuarum in aliorum oculis
currit, id omne sic debet esse institutum,
cem mansuetamque animi quietem indicet,
gaudere solent, qui coram DEO ambulare,
DEO teste, gerere student, quidquid agunt.

4. Quamvis diversa admodum sit eorum
quibus cum agendum tibi est, ratio, atque
non simili cum omnibus te modo habere
beas, illud tamen curabis, ut neminem,
tumvis abjectæ sortis homo sit, offendas,
potiùs omnium tibi affectus, atque Voluntas

quàm pl
o erit pro
tudum a
e, quia
ax est a
insueta animi tui significatione concilies.
ve igitur, quemquam à te inurbanius able-
; fac, quoad poteris, ut ij ipsi, qui postulato-
repulsam ferre debent, ita tamen à te abe-
ut de voluntate tua, sibi suisque benevola
bitare non velint. Modesta illa animi de-
ffo, & quam charitas omnibus exhiberi
re, reverentia, multum te hoc in negotio
rabunt, sed & robustâ quandoque patientiâ
erit, ob importunam aliquorum impu-
nam.
Duplex maximè vitium est, quod in fa-
illari cum aliis congressu vitare debes. Ut
ndenter nimirum cum omnibus familiaris
atque ita te illis affabilem præbeas, ut in ani-
um eorum penetres: sed eam tamen levita-
em fugias, quæ te contemptibilem illis faciat,
ibus amabilis esse cupis. Maturum te, &
odestè compositum servabis, ut autoritati
sulas, sed arrogantem & exosam passim
avitatem vitabis. Præterea & illud tecum
ogita, virtutem affectatis officiis, & speciosis
verbis formulis parùm ornari: satis ha-
et virtus, civilem, affabilem, & communi
minum sensui accommodam se esse, & neque
edere facillè quempiam, nec à quoquam iti-
em offensum se putare.

6. Vide,

6. Vide, ut omnibus omnia fias: & hoc ne diversas variorum, quibuscum agis, pensiones explora, ac deinde vultum, gestus, verba, omnia, quoad ratio suaserit, conforma. Cave, rideas cum illis, quos ad nos nosti, nisi quantum ad recreandos aptum est. Qui lætioris sunt genij, carius rorsus & nimium serius esse non debes. Læta cum omnibus ea studebis, quæ singulis ex tuis dictamine putabis esse idonea.

7. Omnis, nisi fallor, Conversatio tua in simplicem ferè classem potest dividi: ad primam spectant, quibuscum utpote domesticis conversari opus est: ad alteram pertinent, qui frequenter & statuto quidem tempore tecum tertij sunt, qui fortuito te conveniunt. Primum ut nunquam offendas, cujus quisque sit habitus, studiosè explorabis. Secundos, ne tibi nocent sint, sed ad Profectum in Virtute serviant, prudenter elige. Tertijs facilem ad te accessum præbe; fieri certè potest, ut magni momenti negotium is ad te afferat, cui ne notus quidem opinaris, esse debes. Neminem inaudita damna. Excludere autem ab accessu tuo non potes quemquam, quin eundem hoc damnes.

8. Stude, ut animo saltem, etiam infirmis

8. Stude, ut animo saltem, etiam infimum ex
milia, aut famulatio tuo venereris. Ita enim
quam continget, ut contempnas aliquem,
meti quotidianos in singulis errores videas:
præterea, ut non facile, quoquam illorum
spectante, ejusmodi aliquid designes, quod
virtutis exactissima ratione non congruit:
que adeo industria hæc est, ad Virtutis maxi-
profectus sanè perquam idonea: neque
agnâ indigebis operâ, qua te ab offensa illo-
m, quibus minùs familiaris es, coërceas, si
religiosè ipsos, quibus cum quotidie ver-
domesticos veneraberis. Nihil age in
publico, quod vel tantillum causa sit, ut quis-
am alius minùs quam antè reverenter atque
de te sentiat. Ita proinde te gere, ut nulli
minum fias contemptibilis.

9. Cùm animi recreandi causâ quid agis, in
gressu cum amicis jucundissimo, in con-
vis ac ludis, ambulationibus, ac colloquiis, &
quid ad hujusmodi naturæ delicias pertinet,
num levare vigilem memineris, tibi sem-
Deoque tuo præsens. Quod si animum,
tantus est, totum in id effundis, quod appetitui
secundum est, mox earum, quas ratio præscri-
r, legum & honestatis oblivisceris. Ergo su-
citam DEO locum serva in mente, quam
creas.

R r

10. Si

10. Si quid loqui cum alio necesse est, in negotio paulò graviore, præmeditari oportet, atque verba, & prudenter antè, quid factu hac opus sit, dispicere. Ad DEUM ergo, & tuam rem tuum Angelum mentem eleva, & eius subsidium deprecare. Quamdiu deinde negotium, quod præ manibus est, tractari debes, quocum agis, Custodem Angelum demerere huius monitis alter illustratus, ea agat, quæ tibi ratio suadet. Quòd si pertinet in proposito, quod contra rationis jura contempnit, vide, ne & tu ad ejusmodi quidquam firmes animum. Age cum illo eâ ratione, quam tuus Angelus cum alterius Custode Genitorum agere. DEO tandem auspice fiet, ut victor hac lucta abeas.

11. In Colloquio de alienis moribus planè aliter necesse sit fieri, nihil dicito. Restat, quâ nihil facilè magis est lubricum: à bono enim proximi, de quo loqueris, actibus, imprimis, quæ indifferentia sunt, gradatim, & ab his, ne advertens quidem ad quæ commisit, delabatur sermo. Famam, quam habent alij de proximo existimationem cave tu, ut extenues: & idcirco nihil de eorum am dic ejusmodi, quod de te, tuisque dicis. Quod verum est, & passim jam publicat.

...recesse et de his referas, in Justitiæ quidem leges non peccari oportet, at charitatem aliquando lædis. Certè si bo-

...tu hac in re, nihil de hujusmodi narrationibus, nisi
, & Turbatus, inferes.

12. Defectus alienos ita patere, ut nulli in-

inde neque generis, de nullo conqueraris. Si quid negotij
debes cum homine, ut solent aliqui, importuno;

demeritis, quædam aliud agendi necessitas ur-

gat, quæ non acquiesces naturæ consiliis, quæ eò
permanere tendent, ut vel molesto homini silentium
sua jura contempneres, vel quoquo modo impudentem con-

undiam, vel abrupto saltem colloquio solum re-

rationibus. Nihil horum age, sed mansuetè ita te
eum illo gere, ut eum contemnere non videaris.

ut videtur, quodsi conducatur ipsi vel sola, quam exerces, pa-

rentia tua? Ut minimum hoc assequeris boni,
quod, si ita tibi met mansuetudinem imperave-

rit, multum ex inamœno hoc consortio lucri, &
m: à profectus facturus sis.

13. Nunquid habes aliquem, quocum sine-

gradum de rebus ad DEI cultum pertinentibus possis
colloqui, sive generatim de hoc Virtutis nego-

loquens, sive singillatim illa memorans, quæ
te pertinent? Et quem te in hujusmodi col-

loquiis gerere soles?

14. Promptior esto ad audiendum quàm
loquendum. Ita sanè oporteret: nisi ejus-

modi is, cum quo sermo tibi est, foret, ut vel frequenter
 instructionem à te, vel Religiosum saltem aliquid quod
 documentum expectaret. Quoin casu, cum multi a
 officij tui sunt, facies, si ea dixeris, quæ te possent ha
 simùm interprete DEUS illum vult intelligere, quod
 Sed cave, ne facillè & per inconsiderantiam, quæ
 ritualium te rerum Magistrum aut Conciliatorem
 torem facias temerè illi, cum quo agis, 17.
 etiam in publico præcepta & doctrinas aliquid
 improvidè effundas.

15. Si qua fortè occasio tibi se offeret, ut
 rendi, quem in animo foves, Divini honorum
 Zelum, vide, ne in Charitatis leges, quam præbet
 ximo debes, delinquas; procurandæ Divini modum
 gloriae studium imprudenti fervori obtendat
 Non minùs tamen curare debes, ne teneris fal
 fas est, diligas quemquam, nève aliter, ac quæ
 ter, metuas: nunquam igitur permittas, ut
 Cultu, quem Conditori tuo debes, quidquam non pe
 negligas, hominis tibi demerendi gratiam passi
 tunc præsertim, cum ratio exigit, ut Divini
 minis timorem cuiquam persuadeas.

16. Nihilne studij adhuc in id impendit
 ut sermones, qui quandoque vel planè non
 inutiles saltem incidunt, aptè scires aliò
 re, ejusmodi aliquid in medium afferens, quod
 bonis moribus opportuniùs congruat? Petrus
 in

ret, ut vellem
tem aliquo
casu, consiliari cum aliis colloquio, meditare: con-
quæ te potest hæc industria, & tibi & proximo: neque
intelligat, quod importunus videri metuas, Prudentiæ
antiam præsumptivum erit, impedire, ne noceat illis, quibus
Consequenter prodesse cupis.

o agis, 17. Cave certo cuiquam tristitiæ generi un-
nas succumbas, quod ex immodica indigna-
one nasci solet ob sinistram, contra quam
feret, præcipuas, negotij cujuscumque successum. In-
vini bonum utique est, ut si secus tibi quidpiam, ac
quam præcipuas, accidit, id omnes deinde alij luan-
nda. Dummodo si justè quidpiam est, quod affligat, vultu
obtenere modestiam composito, si non læto, patien-
tenter saltem & virilem animum profiteri. Non
er, ac quædam excludit mærorem voluntas, DEI
mittas, ut quædam conformis, sed hoc saltem agit, ut ita
quidpiam permittat animo te cadere, ut fastidiosus
ndi gratia passim domesticis, externisque gravis cir-
Divini Noceas.

impendi
è noxi
aliò av
ens, qu
at? Per
intra

18. Sed & lætitiæ moderare, sive illi, qui
cum agis, afflicti sint, sive ut in omnibus me-
diocritatem tuearis. Nimia enim animi disso-
lacio, risus effusor, elatus nimium sermo cor-
fundunt, & quidquid in illo bonorum sensu-
ac devotionis collegeras, id omne expirare

R r 3 faci-

faciunt. Divinus nempe Spiritus ita unicum
mente dominari vult, ut consortem mun-
dum genium, utcumque sic innocens, secum
non patiatur.

19. Scurriles Jocos, tanquam omnium
tutum pestem. & vitiorum, si quod in ho-
stas familiaritates se uspiam insinuare solent
maximum evita. Non amabis igitur mu-
cos hos & histriones genios, qui res utcum-
serias in Jocos vertunt & pueriles risus, non
patiuntur in colloquiis suis quidpiam aliud
quod ad solidam virtutem spectet. Talibus
miliaris nunquam fies. Et te enim facile
vertent, & se ex sui tecum conjunctione
emendabunt, cum vix aliud sit humanæ mo-
tis vitium, minus ad correctionem idoneum.

20. Si quos officij causâ adeundos, vel ab
accedentes excipiendos habes, fac utrumque
quod vitæ tuæ rationes exigunt. Sed vide,
pura utrimque & excellens adsit intentio, cha-
ratis imprimis memor, quæ hujusmodi officia
ita & jucunda, & fructuosa faciet, ut tempus
nunquam sine lucro perdas. Cogita, plus de
periculi, ne nimius in hoc negotio, quam
parcus sis. Conscientia & honesti studij
quod, ut accedas ad amicos, & salutantibus
vici-

...issim adis, prudenter permovit, etiam ut
...via sint hæc obsequia, postulat.

Atque hic tandem exercitiorum finem ha-
bes. Nunc Annotationes quasdam placuit sub-
ungere, quæ adjumento nobis sint, ut octidua-
nam hanc solitudinem & cum solatio, & cum
fructu ampliari exigamus. Qui uti illis volet,
potissimum tempore studebit eas legere, quod
perfectum, inde hæuriendum, futurum est
opportunius, & quod nos pro singulis peculiare
larimus. Hujus porrò indultriæ memo-
rem te faciet monitum illud, quod singu-
lis annotationibus præ-
fiximus.

